

Behoeftte aan Ondernemersopleiding

Digitaal Werkgevers – Panelonderzoek 13

Digitaal Werknemers – Panelonderzoek 9

WoonWerk
Jonna Stasse

Woerden, Februari 2006

In geval van overname van het datamateriaal is bronvermelding verplicht. Hoewel de grootst mogelijke zorg is besteed aan de inhoud van dit rapport, kan zowel de auteur als WoonWerk in geen enkel opzicht verantwoordelijkheid op zich nemen voor eventuele onvolledigheden of onjuistheden.

INHOUD

1.	Inleiding	2
2.	Resultaten <u>werkgeverspanel</u> thema 'Behoeft e aan Ondernemersopleiding'	3
3.	Slotopmerking	7
4.	Resultaten <u>werknemerspanel</u> thema 'Behoeft e aan Ondernemersopleiding'	8
5.	Slotopmerking	11

Bijlage 1 Vragen werkgeverspanel thema 'Behoeft e aan Ondernemersopleiding'

Bijlage 2 Vragen werknemerspanel thema 'Behoeft e aan Ondernemersopleiding'

Aanleiding panelonderzoek WoonWerk, opgericht door de werkgeversorganisatie CBW en de werknemersorganisaties FNV Bondgenoten en CNV Dienstenbond, stimuleert het professioneel werken in de woonbranche en ondersteunt de arbeidsmarkt met stimulerende maatregelen. Om invulling te geven aan haar beleid en hiermee doelstellingen, is goed inzicht in de huidige en te verwachten arbeidsmarktontwikkelingen gewenst. Arbeidsmarktonderzoek biedt de mogelijkheid om op snelle en eenvoudige wijze bedrijven en medewerkers uit verschillende sectoren van de woonbranche aan het woord te laten. In dit panelonderzoek staat de behoefte aan een ondernemersopleiding centraal, zowel bij werkgevers als bij werknemers. Inzicht in de scholingsbehoefte van werkgevers en werknemers helpt WoonWerk in haar beleidsvorming.

Methode en thema Periodiek worden aan de panelleden schriftelijke of digitaal enkele concrete vragen voorgelegd rondom een bepaald thema. In januari '07 zijn er vragen uitgezet naar werkgevers en werknemers uit de woonbranche. Deze rapportage betreft het 13^e panelonderzoek onder werkgevers en het 9^e panelonderzoek onder werknemers, over het thema 'Behoefte aan een Ondernemersopleiding'.

Respons panel Aan het digitaal werkgevers-panelonderzoek hebben 39 werkgevers van de 240 respondenten meegedaan, dus een respons van 16%. Aan het digitaal werknemers-panelonderzoek hebben 186 werknemers van de 1180 respondenten meegedaan, dus een repons van 16%.

Tabel 1 Het totaal aantal werkgevers en werknemers dat een vragenlijst heeft ontvangen, de respons en percentage.

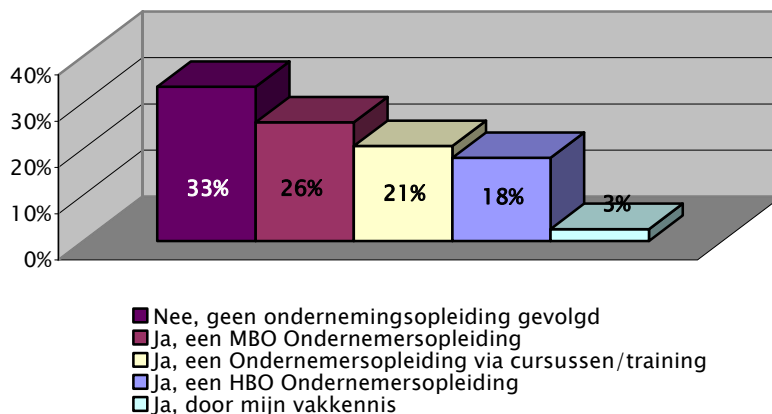
	NTotaal	NRespons	%Respons
Werkgever	240	39	16,3%
Werknemer	1180	186	15,8%
Totaal	1420	225	15,8%

Representatief Het aantal werkgevers en werknemers dat aan het panelonderzoek heeft deelgenomen, is onvoldoende groot om van (statistische) representativiteit te kunnen spreken. De informatie, zoals die in deze korte rapportage wordt gepresenteerd, geeft echter wel een indicatie van de behoefte aan een ondernemersopleiding bij werkgevers en werknemers.

Ondernemersopleiding

Gevraagd is aan de respondenten of zij een ondernemersopleiding hebben gevolgd, voordat zij een bedrijf startten of overnamen. Uit onderzoek is gebleken dat het merendeel van de werkgevers een ondernemersopleiding heeft gevolgd (65%). Hiervan heeft 26% een ondernemersopleiding op Mbo niveau gevolgd, 18% op HBO niveau en 21% heeft via cursussen en trainingen een ondernemersopleiding gevolgd. Eenderde heeft geen ondernemersopleiding gevolgd (zie figuur 1).

Figuur 1 Heeft u een ondernemersopleiding gevolgd, voordat u een bedrijf startte of overnam?

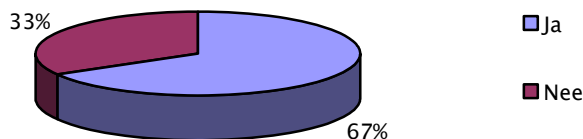

Door afronding tellen de percentages niet altijd op 100

Opleiding noodzakelijk

In onderstaande figuur wordt duidelijk dat het merendeel van de ondernemers een ondernemersopleiding noodzakelijk vinden voor het starten of overnemen van een bedrijf (67%). Eenderde van de ondernemers is van mening dat een ondernemersopleiding niet noodzakelijk is voor het starten of overnemen van een bedrijf.

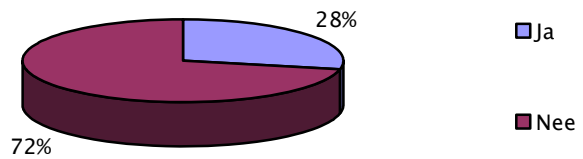
Figuur 2 Vindt u een ondernemersopleiding noodzakelijk voor het starten of overnemen van een bedrijf?

Geen ondernemersopleiding

Aan de respondenten is gevraagd of zij van mening zijn dat ondernemers het eerste jaar niet halen als ze niet beschikken over een ondernemersopleiding. Gebleken is dat slechts 28% van de respondenten inderdaad heeft aangegeven dat ondernemers het eerste jaar niet gaan redden zonder ondernemersopleiding. Het merendeel van de respondenten (72%) is van mening dat ondernemers het eerste jaar wel gaan redden zonder ondernemersopleiding (zie figuur 3). De meeste respondenten geven als argument aan: 'Ondernemer ben je'.

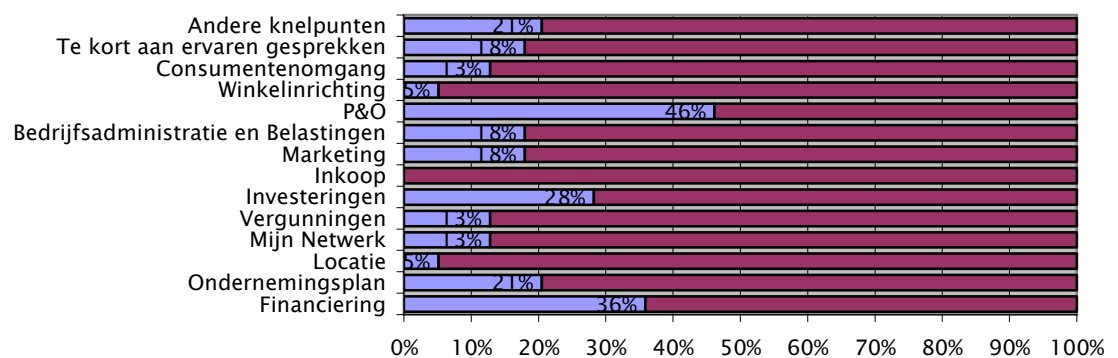
Figuur 3 Denkt u dat ondernemers zonder ondernemersopleiding het eerste jaar niet halen?

Belangrijkste knelpunten

Wanneer aan de respondenten wordt gevraagd tegen welke belangrijkste knelpunten zij aan liepen voordat zij een bedrijf startten of overnamen, dan blijken een drietal knelpunten duidelijk naar voren te komen (zie figuur 4). Het merendeel van de respondenten heeft als knelpunt 'personeel en organisatie' aangegeven (46%). Daarnaast hebben de respondenten als knelpunten 'de financiering' (36%) en 'de investeringen' (28%) aan gegeven. Figuur 4 laat zien dat 21% tegen andere knelpunten aan liep, zoals juridische bijstand, goede adviseurs en ken de cultuur van je doelgroep.

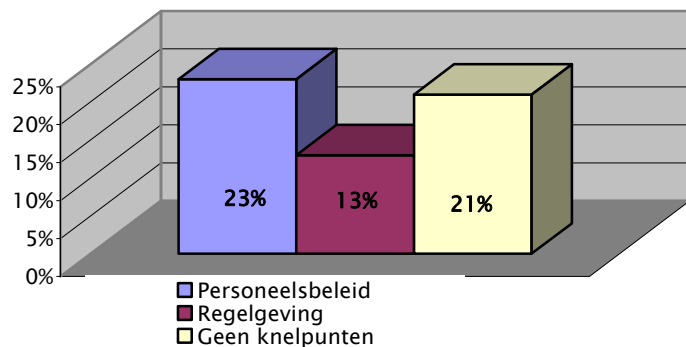
Figuur 4 Tegen welke belangrijkste knelpunten liep u aan, voordat u uw bedrijf startte of overnam?

Knelpunten op dit moment

Ook is aan de respondenten gevraagd tegen welke belangrijkste knelpunten zij op dit moment aan lopen, nu zij een draaiende onderneming hebben. Uit onderzoek is gebleken dat wederom het merendeel van de respondenten problemen ondervinden bij de invulling van het personeelsbeleid (23%). 'Regelgeving' werd ook als een belangrijk knelpunt ervaren (13%). Daarentegen geeft 21% van de respondenten aan op dit moment geen knelpunten te ondervinden (zie figuur 5).

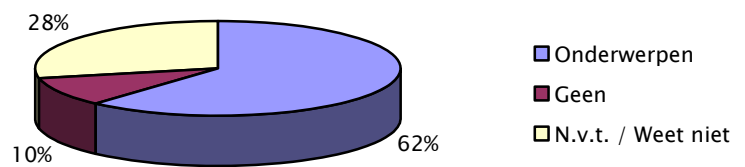
Figuur 5 Tegen welke belangrijkste knelpunten loopt u op dit moment aan, nu u een draaiende onderneming heeft?

Opleidingsonderwerpen

Uit figuur 6 wordt duidelijk, dat 62% van de respondenten een aantal onderwerpen meer ontwikkeld willen zien binnen een ondernemersopleiding, omdat zij uit ervaring weten dat er behoefte aan is. Het gaat hierbij met name om onderwerpen als 'personeelsbeleid' en 'financiering & marketing' waar meer aandacht aan besteed mag worden binnen een ondernemersopleiding.

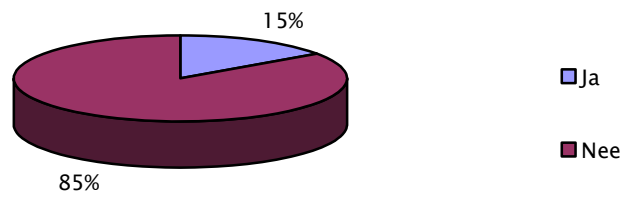
Figuur 6 Welke thema's binnen een ondernemersopleiding zou u graag (meer) ontwikkeld zien worden, omdat u uit ervaring weet dat er behoefte aan is binnen een draaiend bedrijf?

Behoeft e ondernemersopleiding

Tenslotte is aan de respondenten gevraagd of zij op dit moment behoefte hebben aan een ondernemersopleiding. Uit figuur 6 blijkt dat 85% van de respondenten geen behoefte heeft aan een ondernemersopleiding. Hiervan geeft het merendeel aan 'genoeg ervaring' te hebben en geen behoefte te hebben aan een opleiding. Daarnaast geeft een klein percentage aan wel behoefte te hebben aan een ondernemersopleiding (15%).

Figuur 6 Zou u op dit moment behoefte hebben aan een ondernemersopleiding?

Samenvattende conclusie

Eén van de kerntaken van WoonWerk is het bevorderen van scholing in de woonbranche. Door onderzoek wordt inzicht verkregen in de scholingsbehoefte van werkgevers en werknemers en helpt WoonWerk in haar beleidsvorming. Uit deze rapportage kan geconcludeerd worden dat het merendeel van de werkgevers een ondernemersopleiding heeft gevolgd (65%) en het merendeel vindt een ondernemersopleiding ook noodzakelijk voor het starten of overnemen van een bedrijf (67%). Werkgevers geven namelijk aan dat bij het starten of overnemen van een bedrijf kennis van bedrijfsvoering nodig is en zonder opleiding 'doet men maar wat'. Toch zijn werkgevers van mening dat startende ondernemers het eerste jaar kunnen halen zonder een ondernemersopleiding. De verklaring die hiervoor wordt gegeven is dat men met 'een gezond verstand' ver kan komen. Een andere verklaring hiervoor zou kunnen zijn dat na een jaar een opleiding juist gaat tellen en zijn vruchten afwerpt.

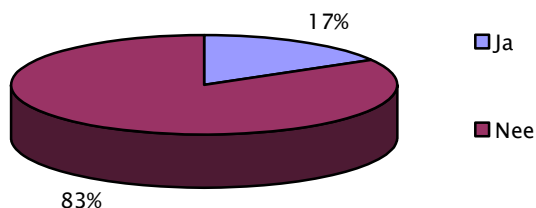
Bij het starten of overnemen van een bedrijf zijn er een tal van knelpunten waar ondernemers tegen aan kunnen lopen. Uit dit onderzoek kan geconcludeerd worden dat het merendeel van de respondenten bij de start moeilijkheden heeft gehad met 'de financiering' (36%), 'de investeringen' (28%) en 'personeel en organisatie' (46%). Ook geven werkgevers aan dat zij op dit moment, nu zij een draaiende onderneming hebben, nog steeds 'het personeelsbeleid' als belangrijkste knelpunt ervaren (23%). Daarnaast ervaart 21% van de respondenten geen knelpunten. Dat de invulling van het personeelsbeleid als belangrijkste knelpunt wordt ervaren blijkt ook uit de opleidingsthema's die de werkgevers in dit onderzoek aandragen voor een ondernemersopleiding. Thema's die meer ontwikkeld mogen worden binnen een ondernemingsopleiding zijn: (1) het personeelsbeleid' en (2) financiën en marketing.

Tot slot kan geconcludeerd worden dat ondanks de knelpunten die zich voordoen werkgevers op dit moment geen behoefte hebben aan een ondernemersopleiding. Slechts 15% zou op dit moment behoefte hebben aan een ondernemersopleiding.

Bedrijf starten of overnemen

Gevraagd is aan de respondenten of zij onlangs overwogen een bedrijf te starten of over te nemen. Gebleken is dat slechts 17% van de respondenten overweegt een bedrijf te starten of over te nemen (zie figuur 7)

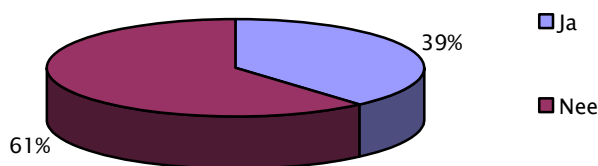
Figuur 7 Bent u onlangs of overweegt u een bedrijf te starten of over te nemen?

Ondernemersopleiding

Van de 17% die overweegt een bedrijf te starten of over te nemen, blijkt minder dan de helft van de respondenten een ondernemersopleiding te hebben gevolgd (39%).

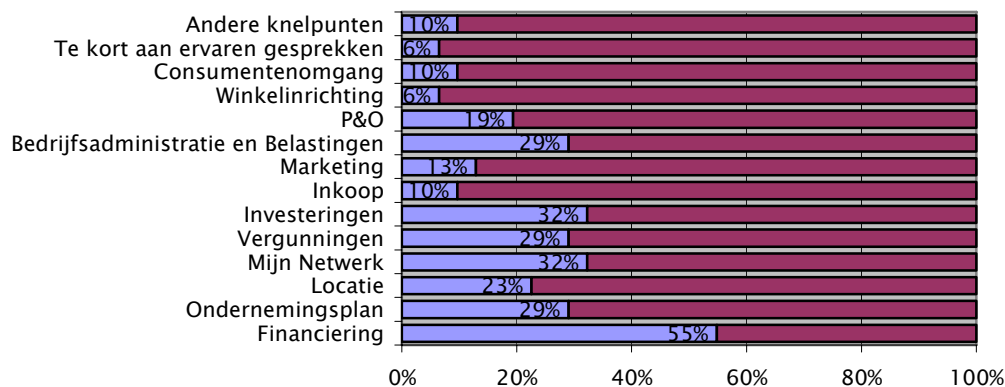
Figuur 8 Bent u onlangs of overweegt u een bedrijf te starten of over te nemen?

Belangrijkste knelpunten

Wanneer aan de respondenten wordt gevraagd tegen welke belangrijkste knelpunten zij aan liepen bij het starten of overnemen van een bedrijf, dan blijken een vijftal knelpunten duidelijk naar voren te komen (zie figuur 9). Het merendeel van de respondenten heeft als knelpunt 'de financiering' aangegeven (55%). Daarnaast hebben de respondenten als knelpunten 'het netwerk' (32%), 'de investeringen' (32%), 'het ondernemingsplan' (29%) en 'de bedrijfsadministratie/belastingen' (29%) aan gegeven. Figuur 9 laat zien dat 10% tegen andere knelpunten aan liep, zoals

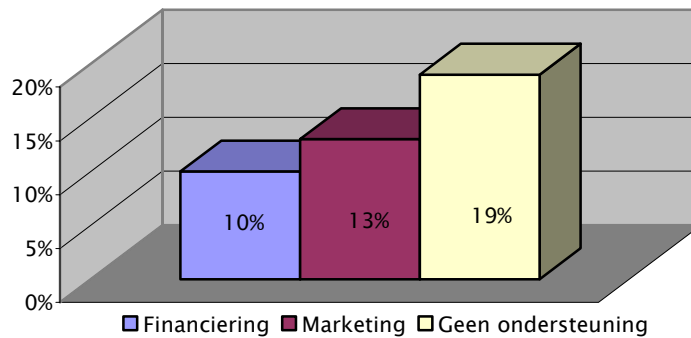
Figuur 9 Tegen welke belangrijkste knelpunten loopt u aan bij het starten of overnemen van uw bedrijf?

Ondersteuning

Ook is aan de respondenten gevraagd welke ondersteuning zij op dit moment op prijs zouden stellen. Uit onderzoek is gebleken dat twee aspecten duidelijk naar voren komen, waarbij de respondenten ondersteuning kunnen gebruiken. Het gaat hierbij om ondersteuning op het gebied van 'financiering' (10%) en 'marketing' (13%). Daarnaast geeft 19% van de respondenten aan geen ondersteuning nodig te hebben (zie figuur 10).

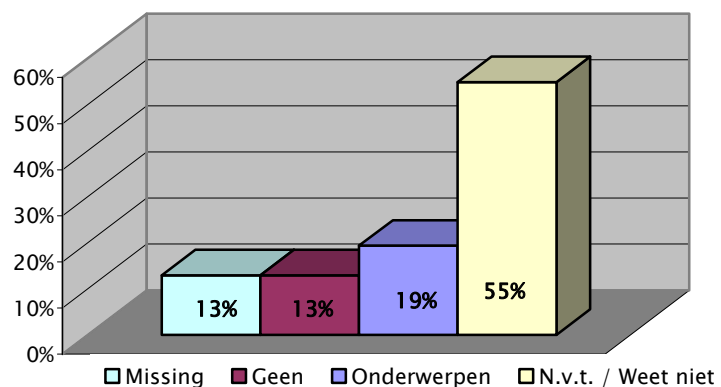
Figuur 10 Welke ondersteuning zou u op dit moment op prijs stellen?

Opleidingsonderwerpen

Uit figuur 11 wordt duidelijk, dat slechts 19% van de respondenten een aantal onderwerpen meer ontwikkeld willen zien binnen een ondernemersopleiding, omdat zij als starter weten dat er behoefte aan is. De onderwerpen die deze respondenten aandragen lopen zeer uiteen. Het gaat hierbij om onderwerpen als 'markt informatie', 'financiering', 'administratie/belastingen', 'behoefte aan sparringpartners' en de 'meest voorkomende knelpunten'. Daarnaast geeft meer dan de helft van de respondenten aan geen onderwerpen te weten of dit niet van toepassing te vinden (55%).

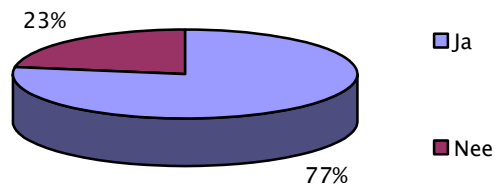
Figuur 11 Welke thema's binnen een ondernemersopleiding zou u graag (meer) ontwikkeld zien worden, omdat u als starter weet dat er behoefte aan is bij het opzetten van een bedrijf?

Noodzaak ondernemersopleiding

Tenslotte is aan de respondenten gevraagd of zij van mening zijn dat een ondernemersopleiding noodzakelijk is voor het starten of overnemen van een bedrijf. Hierbij zijn ook de respondenten meegenomen die geen bedrijf zijn gestart of hebben overgenomen. Uit figuur 12 blijkt dat 77% van de respondenten een ondernemersopleiding noodzakelijk vindt. Hiervan geeft het merendeel aan dat een opleiding noodzakelijk is, omdat kennisontwikkeling van het ondernemersvak nodig is. Ook geven de respondenten aan dat een ondernemersopleiding kan dienen als een goede voorbereiding en inzicht kan verschaffen in het boekhouden. Daarnaast geeft een klein percentage aan een ondernemersopleiding niet noodzakelijk te vinden voor het starten of overnemen van een bedrijf (23%). De voornaamste reden die hiervoor wordt aangedragen is dat juist 'ervaring belangrijk is'.

Figuur 12 Denkt u dat een ondernemersopleiding noodzakelijk is voor het starten of overnemen van een bedrijf?

Samenvattende conclusie

Uit de resultaten van het werknemerspanel kan geconcludeerd worden dat slechts een klein percentage van de ondervraagden overweegt een bedrijf te starten of over te nemen (17%). Hiervan heeft meer dan de helft geen ondernemersopleiding gevolgd (61%). Werknemers geven namelijk aan dat bij het starten of overnemen van een bedrijf de 'ervaring telt'. Van de respondenten die wel een ondernemersopleiding hebben gevolgd (39%), geeft het merendeel aan dat de opleiding een goede basis is voor het starten van een bedrijf.

Bij het starten of overnemen van een bedrijf zijn er een tal van knelpunten waar beginnende ondernemers tegen aan kunnen lopen. Uit dit werknemersonderzoek kan geconcludeerd worden dat het merendeel van de respondenten bij de start moeilijkheden heeft ondervonden met 'de financiering' (55%), 'het netwerk' en 'de investeringen' (beide 32%), 'het ondernemingsplan' en 'de administratie/belastingen' (beide 29%). Als gevraagd wordt naar de ondersteuning die zij op dit moment kunnen gebruiken, geven de respondenten aan dat zij ondersteuning op het gebied van financiering (10%) en marketing (13%) op prijs stellen. Daarnaast ervaart 19% van de respondenten geen knelpunten.

Slechts 19% van de respondenten wil een aantal onderwerpen meer ontwikkeld willen zien binnen een ondernemersopleiding, zoals 'markt informatie', 'financiering', 'administratie/belastingen', 'behoefte aan sparringpartners' en de 'meest voorkomende knelpunten'. Het merendeel geeft echter aan geen onderwerpen te weten of dit niet van toepassing te vinden (55%).

Tot slot kan geconcludeerd worden dat 77% van de respondenten (inclusief de respondenten die geen bedrijf zijn gestart) een ondernemeropleiding noodzakelijk vindt, omdat kennisontwikkeling van het ondernemersvak nodig is. De overige respondenten vinden een ondernemersopleiding niet noodzakelijk voor het starten of overnemen van een bedrijf, aangezien 'ervaring telt'. Gebleken is dat de ondernemers die geen opleiding hebben gevolgd voor het starten van het bedrijf (61%), ook bijna allemaal van mening zijn dat een ondernemersopleiding niet noodzakelijk is (58%).

Bijlage 1 Vragen werkgeverspanel thema 'Behoeftte aan Ondernemersopleiding'

	Kruis aan		Opmerkingen
Heeft u een ondernemersopleiding gevolgd, voordat u uw bedrijf startte of overnam?			
Ja, een HBO - ondernemersopleiding			
Ja, een MBO - ondernemersopleiding			
Ja, een ondernemersopleiding via cursussen/trainingen			
Ja, door mijn vakkennis			
Nee, geen ondernemersopleiding gevolgd			
	Ja, omdat	Nee, want	Opmerkingen
Vindt u een ondernemersopleiding noodzakelijk voor het starten of overnemen van een bedrijf?			
Denkt u dat ondernemers zonder ondernemersopleiding het eerste jaar niet halen?			
	Kruis aan		Opmerkingen
Tegen welke belangrijkste knelpunten liep u aan, voordat u uw bedrijf startte of overnam? (meerdere antwoorden mogelijk)			
De financiering			
Het ondernemingsplan			
De locatie			
Mijn netwerk			
Vergunningen			
De investeringen			
De inkoop			
De marketing			
De bedrijfsadministratie en Belastingen			
Personeel en Organisatie			
De winkelinrichting			
Consumentenomgang			
Te kort aan gesprekken met ervaren ondernemers of een coach			
Andere knelpunten, namelijk			

	Open vraag		
Tegen welke belangrijke knelpunten loopt u op dit moment aan, nu u een draaiende onderneming heeft?			
	Onderwerpen als	Geen	N.v.t. / Weet niet
Welke thema's binnen een ondernemersopleiding zou u graag (meer) ontwikkeld zien worden, omdat u uit ervaring weet dat er behoefte aan is binnen een draaiend bedrijf?			
	Ja, want	Nee, omdat	Opmerkingen
Zou u op dit moment behoefte hebben aan een ondernemeropleiding?			

Bijlage 2 Vragen werknemerspanel thema 'Behoeftte aan Ondernemersopleiding'

	Ja (ga verder naar vraag 2)	Nee (ga verder naar vraag 5)	Opmerkingen
Bent u onlangs of overweegt u een bedrijf te starten of over te nemen?			
	Ja, omdat	Nee, omdat	Opmerkingen
Volgt of volgde u een ondernemersopleiding om uw bedrijf te starten?			
	Kruis aan		Opmerkingen
Tegen welke belangrijkste knelpunten loopt u aan bij het starten van uw bedrijf? (meerdere antwoorden mogelijk)			
De financiering			
Het ondernemingsplan			
De locatie			
Mijn netwerk			
Vergunningen			
De investeringen			
De inkoop			
De marketing			
De bedrijfsadministratie en Belastingen			
Personeel en Organisatie			
De winkelrichting			
Consumentenomgang			
Te kort aan gesprekken met ervaren ondernemers of een coach			
Andere knelpunten, namelijk			
	Open vraag		
Welke ondersteuning zou u <u>op dit moment</u> op prijs stellen?			

	Onderwerpen als	Geen	N.v.t. / Weet niet
Welke thema's binnen een ondernemersopleiding zou u graag (meer) ontwikkeld zien worden, omdat u als starter weet dat er behoefte aan is bij het opzetten van een bedrijf?			
	Ja, omdat	Nee, want	Opmerkingen
Denkt u dat een ondernemersopleiding noodzakelijk is voor het starten of overnemen van een bedrijf?			